

Er referens M2018/01630/Nm

M2016/02191Nm

Miljö- och energidepartementet
m.remisser.hl@regeringskansliet.se

Remiss av betänkande SOU 2018:34 "Vägar till hållbara vattentjänster"

Sveriges Jordägareförbund (härefter förbundet) representerar de 500 största privata jordegendomarna i Sverige. Förbundets medlemmar skapar nytta för människor och miljö genom ett långsiktigt förvaltande av förnyelsebara naturresurser. Vi erbjuder ett helhetsperspektiv på modernt landsbygdsföretagande eftersom våra medlemmar ofta bedriver lant-, skogs- och vattenbruk i större skala på samma fastighet. Genom stärkt landsbygdsföretagande och äganderätt vill vi utveckla näringslivet på den svenska landsbygden. Förbundets medlemmar står för en stor andel av landsbygdens hyresbostäder.

Allmänt

1. Det är väsentligt att innan ett nytt regelverk träder i kraft göra en analys om vilka åtgärder som är mest kostnadseffektiva när det gäller att åtgärda övergödning och belastningen av kväve och fosfor. Utifrån detta bör sedan en prioriteringslista göra så att de åtgärder med störst effekt genomförs först. I denna bedömning ska man utgå från faktiska utsläpp och inte såsom tidigare schablonvärden.
2. Förbundet avstyrker bestämt att Havs- och vattenmyndigheten ska utses till tillsynsvägledande myndighet. Vi förordar istället Naturvårdsverket vilka torde vara det naturliga valet då de även förordas samordna de statliga myndigheterna för att stödja kommunerna och styra mot hållbara vattentjänster.
3. Förbundet tillstyrker föreslagen förändring av 6 § vattentjänstlagen med förhoppning om att större flexibilitet uppnås vilket kan bidra till bevarandet och utvecklandet av hyresbostäder även på landsbygden.
4. Kravet på avloppsdeklaration av ägare till enskilda avloppsanläggningar bör anpassas så att innehavare av fler enskilda avloppsanläggningar kan, efter utbildning,

genomföra dessa deklARATIONER själva i ett program för egenkontroll. Detta för att inte i alltför stor utsträckning belasta hyresverksamhet på landsbygden med ytterligare ekonomiskt betungande administration vilket med stor sannolikhet minskar incitamenten att behålla och utveckla hyresbostäder på landsbygden då dessa redan idag har en låg lönsamhet.

5. I enlighet med punkten 1 bör Naturvårdsverket, istället för HaV, få ansvaret för att utveckla en nationell rådgivning och stödja kommunernas rådgivning. Ansvaret kan delas med Boverket.
6. I likhet med punkt 4 ovan bör Naturvårdsverket, istället för HaV, få ansvaret även för föreskriftsrätt när det gäller små avlopp vilket gäller även ansvaret för kompetensutveckling av kommunerna och utvecklandet av it-system. Ansvaret kan delas med Boverket.
7. Vad avser kretsloppsanpassade avloppssystem är förbundet helt övertygade att styrningen för utformningen av avloppssystem måste vara teknikneutral. Gränser för vilka utsläpp som tolereras i vilka miljöer ska definieras och den teknik som uppnår tillräcklig rening ska vara godkänd. Utveckling av kretsloppssystem bör ledas av de större reningsverken där det blir mest effektivt. När utvecklingen kommit så långt att de större reningsverken, över 200 personekvivalenter, har fungerande kretslopp borde tekniken kunna implementeras även på de mindre avloppen. Att göra tvärtom är orimligt med tanke på priset på teknikutvecklingen och hur få enskilda avlopp den ska fördelas på. Dessutom är det otidsenligt att tänka sig alla de transporter som i dagsläget utförs av diesellastbilar som förflyttning av avloppsvatten skulle innebära.

Slutligen vill förbundet framhålla att behovet av olika boendeformer finns även på landsbygden. Företag med hyresbostäder på landsbygden saknas i analysen i förslagets avsnitt 5.8.8 "Hänsyn till små företag vid reglernas utformning". En skillnad på dessa hyresbostäder, jämfört med i tätorterna, är att de ofta är glest belägna i äldre fastigheter. Kostnaden för att te x ordna med slutna system för avlopp är i dessa äldre fastigheter ekonomiskt orimliga med hänsyn tagen till den hyresnivå som ofta råder på landet. I många av förbundets medlemmars verksamheter handlar det dessutom ofta om kulturbyggnader vilka svårligen tillåter de ingrepp en sluten anläggning kräver. Vi framför därför ett krav på anpassning till denna verklighet i utredningen. Åtgärder i hyresbestånd, förslagsvis för ägare av fler än två hyresbostäder inom samma brukningsenhet, ska anpassas utefter förutsättningarna i området och där kostnadsdrivande åtgärder förordas ska ekonomisk ersättning utgå. Detta för att bevara hyresrätten på landsbygden. För rörligheten på landsbygden och möjligheten att anställa personal inom jord- och skogsbruket är dessa hyresbostäder av avgörande betydelse. Kontrollprogram där certifierade konsultföretag ska anlitas med regelbundenhet och andra åtgärdskrav som inte kopplas med bidragssystem kommer få till följd att fler hyresbostäder omvandlas till egna hem och därmed minskad rörlighet och ytterligare begränsningar för de i samhället som inte kan/vill ta de ekonomiska riskerna som ett eget ägt boende innebär. Program för egenkontroll för ägare av fler hyresbostäder, teknikneutrala lösningar och bidrag för åtgärder i hyresbostäder på landsbygden är

konkreta åtgärder som kan leda till förbättringar av avloppssystem på landsbygden samtidigt som man bevarar den marginaliserade hyresbostaden. I detta sammanhang vill vi även hänvisa till den parlamentariska landsbygdskommitténs slutbetänkande(SOU 2016:1) vilken förslaget bör prövas mot.

Sveriges jordägareförbund ansluter sig även till yttrande från LRF i samma ärende.

Sveriges Jordägareförbund

Göran Falkenberg
Ordförande Vatten- och fiskerättskommittén